CZU: 343.85 **DOI: 10.5281/zenodo.8214241**

TIPOLOGIA VIOLENȚEI ȘI MĂSURI DE COMBATERE PRIN NORMA DE DREPT

BOGDAN Manole Decebal
doctor, lector universitar, Facultatea de Drept și Științe Sociale,
Universitatea ”1 Decembrie 1918” din Aba Iulia
ORCID ID: 0000-0001-8662-1243

CORDOȘ Ana Maria
doctor, lector universitar, Facultatea de Drept și Științe Sociale,
Universitatea ”1 Decembrie 1918” din Aba Iulia
ORCID ID: 0000-0002-0318-4509

Violence is present in all areas of social life. We find violence at the level of individuals, but also at the level of social groups in different forms and intensities. Violence is involved in the process of socialization, but also in the formation of human consciousness. Domestic violence is actually a voluntary aggression with unexpected, even tragic consequences on the integrity of the other person. Of course, in the general sense, nothing can justify domestic violence in the family. In reality, however, for many women and their children the family home can equal danger. This phenomenon of domestic violence, ignored in the past, is becoming important in contemporary society, which is mobilizing to eradicate the phenomenon. As society modernizes, disruptive social vectors enter family life and generate conflicts that become cases of domestic violence, a phenomenon difficult to control, if the authorities do not specialize the sanctioning system derived from the law.

Keywords: *criminal family law, family law, civil law, family violence, domestic violence.*
K15 – civil law, K36 – family and personal law, K38 – human rights law.

Secțiune Introductivă

Problematica violenței este denunțată odată cu dezvoltarea spiritului modern al populației ți este studiată în: sociologie, psihiatrie, psihologie, fiziologie, științe care contribuie la analizarea cauzelor și mecanismelor violenței.

Dimensiunile violenței. Cercetătorii au ajuns la concluzia că violența este o acțiune coercitivă pe care o persoană sau un grup social o exercită pentru rezolvarea anumitor interese. În ecuația socială, sociologia juridică ne arată că avem de a face cu autorul violenței și victima violenței. Subiecții de drept pot fi persoane individuale, persoane organizate în grupuri sociale sau persoane organizate în grupuri infracționale. Obiectul de drept este acțiunea coercitivă exercitată de autorul violenței ce urmărește să obțină de la victimă un răspuns materializat prin: comportament, atitudine, bunuri sau servicii. Scopul violenței poate fi și pentru a

dobândi putere, prestigiu, afecțiune de la victime. Acțiunea coercitivă la care am făcut referire se poate realiza atât prin mijloace directe, cât și mijloace indirecte.

Tipologia violenței. Din punct de vedere al tipologiei, violența poate fi apreciată astfel:

- Violența este apreciată ca negativă dacă sunt lezate interese, iar dacă ajută la apărarea acestor interese, putem să apreciem violența ca fiind un act pozitiv;
- Violența exercitată de un grup social minoritar împotriva populației aflată ca majoritate este apreciată ca negativă și este condamnabilă, iar suprimarea, de cele mai multe ori, este justificată;
- Un alt criteriu de analiză a violenței este atitudinea față de cronologia istorică a progresului. Violența majorității se considera pozitivă, deoarece a fost purtătoare de progres. În același timp, violența minorității, considerată conservatoare, a fost apreciată negativ.
- Se poate aprecia violența în funcție de ordinea politic – socială. Cei care se revoltă, produc o violență negativă, iar cei care înăbușă revolta sunt considerați ca persoane care produc o violență pozitivă (în general autoritățile statului).
- Violențele pot fi organizate, spontane, instituționalizate, individuale, tolerabile, intolerabile, dar criteriul legitimității violenței este ambiguu. Depinde de punctul de vedere al observatorului care analizează.

Avem teorii diferite în raport cu violența care poate fi: înnăscută; din frustrare; lipsă de socializare; învățare și violența sistemelor și organizațiilor.

În ce privește **violența în familie, pe care o denumim și domestică**, avem conturate două procese. *Violență fizică* și *violență psihică*. Aceste procese pot fi manifestate individual între subiecții de drept din cadrul familiei, dar și combinat însumat. Se apreciază că violența în familie poate avea **cauze înnăscute**, iar procesul de socializare a inhibat aceste porniri instinctive o anumită perioadă de timp, după care cel care inițiază violența – răbufnește. O altă cauză a violenței în familie este, de fapt, **un rezultat al frustrării**, al privării indivizilor de a-și satisface o serie de nevoi fundamentale, care generează plăcere. Individul care nu are parte de satisfacerea anumitor trebuințe, trece într-o zonă de frustrare. Această teorie a frustrării, ne arată că atât timp cât indivizii își pot satisface nevoile sunt ne-agresivi.

Secțiunea - Orizont al cunoașterii

Multitudinea formelor prin care se manifestă violența generează o dificultate de a crea o matrice cu tipologii. Tipologia violenței trebuie să o privim ca ipoteză de lucru bazată pe ordine și precizie, raportate la ambiguitatea fenomenului. În 1969, sociologul J. Galtung clasifica violența pe șase dimensiuni: fizică; psihologică sau biologică; dacă urmează unui demers (negativ sau pozitiv); dacă există sau nu un

obiect afectat; dacă acționează o persoană; se manifestă deliberat sau involuntar ori este violență manifestă sau latentă. Șase ani mai târziu, același cercetător simplifică tipologia în patru tipuri din care distingem: *violență agresivă vs. defensivă; violență deliberată vs. involuntară; violență intra/inter persoane; violența inter grupuri/ inter societăți*. Acestor tipologii de bază sunt atașate: *violența clasică sau directă; elementele de sărăcie economică până la subzistență; represiunea* prin care omul este privat de drepturile consacrate constituțional și alienarea ce provoacă imposibilitate de a fi satisfăcute nevoi superioare. Un alt cercetător (J. M. Domenach) identifică violența sub aspect fiziologic, moral și politic. Se cunoaște faptul că raporturile de forță generează simboluri purtătoare de violență [1].

Realitatea socială demonstrează că violența și agresivitatea sunt un fapt cotidian în viața colectivităților umane [2, p.194-198]. Din punct de vedere juridic, violența se manifestă prin folosirea forței fizice sau a autorității personale, prin care se produce o vătămare integrității corporale sau vieții unei persoane (violență criminală, omucidere, lovire, rănire, viol etc.). Regăsim în conduita umană, pe lângă violența fizică, și violența orală, care se manifestă prin calomnie, denigrare și ironie.

Restrângem demersul nostru de cercetare de la violența analizată la nivel general la ***violența domestică,*** care este scopul acestei cercetări. **Violența domestică** este violența care afectează familia. În acest segment, de analiză, violența domestică mai are drept sintagme *„violență maritală, violență familială sau intrafamilială”.* Analizând sociologic, violența domestică se regăsește în arealul conflictelor din grupul social familial și o denumim „*violență în familie*”. Practic, efectul este de maltratarea partenerului sau/și a copiilor [3]. Actul vătămător, fizic ori emoțional, are loc între membrii unei familii.

Violența în familie se poate defini ca acțiunea sau inacțiunea manifestată, *fizic sau verbal,* de către un membru din familie împotriva unui alt membru al aceleași familii. Efectul acestor acțiuni poate provoca suferințe fizice, psihice, emoționale, psihologice sau sexuale. În acest cadru, juridic, se înscrie și amenințarea cu astfel de acțiuni, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate. Nu se înscriu în această situație efectele acțiunilor de autoapărare sau de apărare.

Specialiștii apreciază că familia este o formă de comunitate umană cu funcții foarte importante, ce contribuie la solidaritatea socială a membrilor oricărei societăți [4, p.435]. Familia ne oferă protecție în fața acțiunilor intruzive și ofensive ale unor grupuri sociale exterioare. Viața din familie se bazează pe relații primare, afecțiune, empatie și protecție reciprocă.

În timp, numeroasele cazuri prin care soții devin violenți au determinat societatea internațională să stabilească drept obiectiv politic stoparea și reducerea

fenomenului de violență în familie. Un document juridic de drept internațional, reprezentativ în studiul violenței domestice, a apărut prin *Declarația Națiunilor Unite privind violența împotriva femeilor*, adoptată prin Rezoluția nr. 48/104 din 20.12.1993. Documentul juridic definește violența împotriva femeii drept *„orice act de violență bazat pe deosebirea de sex din care rezultă sau este posibil să rezulte pentru femei traumatisme sau suferințe fizice, sexuale sau psihologice, inclusiv amenințările cu astfel de acte, constrângerea sau lipsirea arbitrară de libertate, săvârșită fie în viața publică, fie în viața privată.”*

În anul 2011 este adoptată și *Convenția de la Istanbul* [5] ce reprezintă documentul juridic cel mai cuprinzător care impune toleranță zero față de violența domestică. *Convenția* ratificată în dreptul intern român [6] urmărește prevenirea violenței domestice, protecția victimelor violenței domestice și trimiterea în judecată a infractorilor. Documentul juridic contribuie la schimbarea mentalității indivizilor, în special a bărbaților și a tinerilor, pentru a-și schimba conduita și atitudinea]n raport cu fetele și femeile căsătorite. Efectele *Convenției* reiterează fenomenul egalitarismului între sexe, deoarece violența domestică împotriva femeilor are la bază o filozofie a culturii patriarhale ce discriminează femeile în raport cu bărbații. Prin această *Convenție internațională* se consideră că violența împotriva femeii este o violare a drepturilor fundamentale ale omului. Prin acest document juridic, internațional, statele semnatare își asumă planuri de acțiune pentru prevenire a violenței, protecția victimelor, pedepsirea agresorilor și politici integrate pentru eradicarea violenței domestice. De asemenea, Convenția de la Istanbul prezintă modul de manifestare a violenței din familie ca acte incriminatoare (violență verbală, psihologică, fizică, sexuală, economică, socială, spirituală).

Secțiunea – Analiză și Evoluție

Cauzele violenței domestice sunt numeroase din care exemplificăm cauzele cu frecvența cea mai mare: *neînțelegerile în familie, alcoolismul, dependența de droguri, sărăcia*. Există situații în care membrii familiei sunt incapabili să rezolve pașnic conflictele, fie din lipsă de educație sau datorită empatiei cu agresorul. *Violența este văzută ca o formă de soluționare a situațiilor tensionate/ conflictuale [7]. Acest lucru este vizibil nu numai la nivelul familiei/cuplului, ci și la nivel comunitar și în modul de abordare a altor tipuri de situații conflictuale. Prin violență se încearcă impunerea unei viziunii proprii asupra unor aspecte care ridică divergențe.*

Obișnuința de a utiliza forța pentru a atinge un scop generează acte de violență în familie. În numeroase situații, violența devine un secret de familie. Victima nu este protejată de către autorități întrucât acestea nu cunosc situația și nu intervin sau intervin tardiv.

În ecuația, anului 2021, referitoare la violența domestică [8], România are un număr de telefon unic la nivel național [9] destinat victimelor violenței domestice, dar și persoanelor discriminate pe criterii de sex sau trafic de persoane. Cercetările demonstrează că procentul cel mai mare de abuzuri are loc în interiorul spațiului conjugal. Un procent de aproximativ 90% reprezintă cazurile în care autorii violenței sunt bărbații, iar diferența de 10% este atribuită femeilor. Dacă analizăm victimele, se constată că 76% sunt femei, 11% sunt copii și doar 1% sunt bărbați. Statistica furnizată de Poliția Română arăta că 53% din victimele agresiunilor mortale au fost fete și femei, 43% au fost victime ale membrilor familiei și 9% au fost victime ale unei persoane necunoscute [2]. În anul 2021 s-au identificat 5.547 apeluri primite (3.454 apeluri preluate; 1.197 apeluri scurte; 895 apeluri pierdute). Din 3.454 apeluri preluate, un număr de 1.993 apeluri sunt din domeniul violenței domestice. Apelanții au relatat acte de violență, informații privind victime ale adăposturile pentru victimele violenței domestice, informații despre agresori și adăposturile acestora. 19 apeluri telefonice din cele 3.454 au făcut referire la traficul de persoane și 10 apeluri la egalitatea de șanse/gen. Regăsim în statistică 1.420 apeluri (41%) care au venit de la persoane cu probleme psihice. În statistica anului 2021 mai regăsim 13 apeluri în care se reclamă violența sexuală, în alt context decât violența domestică.

Calitatea persoanei apelante. Din cele 1.993 de apeluri telefonice descrise mai sus, persoana care a apelat și reclamat violența a fost „victima” în 1.372 cazuri, iar 485 persoane apelante au fost „martori” și 136 persoane apelante aveau calitate de „altă persoană”. Este de remarcat faptul că 24% din cei care au reclamat violența domestică sunt martori. Asta înseamnă un activism civic pro activ. Din statistica oficială, extragem o situație interesantă cu privire la tipurile violenței domestice: violență verbală (28,12%), violență psihologică (33,15%), violență fizică (32%), violență sexuală (1,19%), violență economică (1,2%), violență socială (3,57%), violență spirituală (0,12%) și violență cibernetică (0,64%). Desprindem din această statistică că violența psihologică și violența fizică sunt în proporție covârșitoare urmate de violența verbală, raportat la total violență domestică. Acestea sunt cazuri prin care victimele au fost înregistrate ca urmare a apelurilor telefonice. Ministrul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, comunică [10] că în primele zece luni din anul 2022 ”*sunt 70.000 femei au fost victime ale violenței domestice”.*

România și-a asumat legislația internațională derivată din *Carta Internațională a Drepturilor Omului* [11], *Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene* [12]. Documentele juridice internaționale s-au ratificat perfecționând legislația națională pentru a preîntâmpina violența și a sancționa pe autorii violenței.

În anul 2022, România a introdus sisteme electronice de control electronic

perimetral și prin ”brățări electronice” montate pe gleznă sau pe brațul făptuitorilor/ inculpaților/ agresorilor sexuali sau a celor care exercită violență domestică. Împotriva agresorilor se poate emite **Ordinul de protecție provizoriu [13]** de către polițiști dacă se constată că există un risc iminent la viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane printr-un act de violență domestică. *Prin **Ordinul de protecție provizoriu** emis de polițist se dispune, pentru o perioadă de 5 zile, una ori mai multe măsuri de protecție:*

- evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;

- reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună, după evacuarea agresorului;

- obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;

- obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute.

Ordinul de protecție provizoriu va cuprinde și mențiunea că încălcarea oricăreia dintre măsurile dispuse constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Ordinul de protecție *reprezintă hotărârea emisă de instanța de judecată [14] prin care aceasta dispune, la solicitarea unei persoane a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, cu caracter provizoriu, una sau mai multe dintre următoarele măsuri - obligații sau interdicții:*

a) evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este sau nu titularul dreptului de proprietate;

b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei, numai după evacuarea agresorului;

c) limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;

d) cazarea/plasarea victimei, cu acordul acesteia, și, după caz, a copiilor, într-un centru de asistență

e) obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;

f) interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;

g) ***obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere;***

h) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;

Instanța de judecată poate dispune și suportarea de către agresor a chiriei și/sau a întreținerii pentru locuința temporară unde victima, copiii minori sau alți membri de familie locuiesc ori urmează să locuiască din cauza imposibilității de a rămâne în locuința familială. Pe lângă oricare dintre măsurile enumerate mai sus, instanța poate dispune şi obligarea agresorului de a urma consiliere psihologică, psihoterapie și poate recomanda internarea voluntară, sau nevoluntară. Dacă agresorul este consumator de substanțe psihoactive, instanța poate dispune, cu acordul acestuia, integrarea lui într-un program de asistență a persoanelor consumatoare de droguri. Se mai pot dispune măsuri de control al respectării ordinului de protecție și pentru prevenirea încălcării acestuia, precum:

a) obligarea agresorului de a se prezenta periodic, la un interval de timp stabilit de instanță potrivit împrejurărilor, la secția de poliție competentă cu supravegherea respectării ordinului de protecție;

b) obligarea agresorului de a da informații organului de poliție cu privire la noua locuință, în cazul în care prin ordin s-a dispus evacuarea lui din locuința familiei;

c) verificări periodice și/sau spontane privind locul în care se află agresorul.

Ordinul de protecție este executoriu și se comunică de îndată (termenul este de maxim 5 ore) structurilor Poliției Române în a căror rază teritorială se află locuința victimei și a agresorului.

Legislație există, structuri care să aplice legea există și cu toate acestea fenomenul nu este controlat pentru a fi redus. Fluxurile de știri ale presei scrise și audiovizual sunt pline cu situații inedite și uneori abominabile ale cazurilor de violență domestică, unde cad pradă soțiile și copiii. Fenomenele economice și politice, în egală măsură, care au încurajat emigrația pe cauze pseudo economice au generat drame pe dreptul familiei. Părinții plecați, copiii abandonați sau lăsați în grija bunicilor ori a unor rude. Unul din părinți plecat la muncă în străinătate, celălalt având în grijă copiii, rămâne acasă și încearcă să își refacă viața printr-o altă relație. Sunt câteva din scenariile ce au echivalent în realitatea cotidiană și generează violența domestică, mergând până la omucidere.

Autoritățile de stat în România au implementat multe proiecte, care să atenueze fenomenul de violență domestică, dar nu este suficient. În perioada 2018-2021 s-a derulat un plan operațional pentru implementarea Strategiei Naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și

combaterea violenței domestice. *Raportul de monitorizare a stadiului de implementare al Strategiei Naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice perioada 2018-2021 [15]* prezintă pe parcursul celor 80 de pagini legislația în vigoare, instituțiile statului român responsabile cu implementarea Strategiei, ariile de intervenție, sursele de finanțare, dar și rezultatele obținute prin implementarea strategiei. În cadrul puterii executive Guvernul are un ***Minister al Familiei, Tineretului și Egalității*** [16] de șanse în cadrul căruia funcționează ***Agenția Națională pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați*** **[17]** structură guvernamentală care oferă non-stop sprijin, consiliere și îndrumare persoanelor care devin victime ale violenței domestice.

Desigur, că acestea sunt măsuri bune, cu impact politic mare și impact social mai mic. Realitatea socială a familiei și a străzii urmărește îndeaproape realitatea economică și culturală în care indivizii își pierd stima de sine, nu văd orizont de „mai bine” în viața lor. Zilnic, indivizii sunt bombardați cu știri negative, cu reclame la medicamente care îi fac să se întrebe dacă mai sunt sănătoși și dacă mai au o definiție socială în societate. Pierderea locurilor de muncă, de cele mai multe ori, din cauze politice, conjunctural geo-politice este o cauză reală pentru violența domestică. Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială, rețele de socializare, site-uri de informare, dezinformare sau manipulare sunt alte elemente care destramă familii și îndepărtează indivizii de la rațiunea de a trăi împreună. Noile politici privind egalitatea de gen intră în coliziune directă și imediată cu societatea tradițională bazată pe familia constituită dintre un bărbat și o femeie. Societatea nu este pregătită pentru schimbări filozofice care sunt legități a dreptului viu în multe comunități. O societate tradițională cu istorie de mii de ani a grupurilor sociale din care se trag actualii membri ai societății este greu de schimbat de o societate dinamică constituită de câteva sute de ani. Aceste confuzii pentru cetățenii mai în vârstă sunt motive care determină alte cazuri de violență domestică asupra copiilor. Ecuația generațiilor nu va da semnul egal. Sub multitudinea de vectori targetați și marketați ce se abat asupra populației, persoana nu mai știe ce e bine, ce e rău, ce este corect, ce e incorect, întrucât nu mai simte nicio protecție reală a statului sau a familiei. După ce un individ în formarea lui intelectuală trebuie să se descurce singur este greu să accepte ajutorul atunci când nu mai are nevoie și devine neînțeles de către cei din jur.

La aceste cauze pe care le poate observa oricine fără multe cunoștințe de sociologie juridică contribuie și lipsa educației, abandonul școlar. Drepturile copiilor manifestate sub protecția părinților sau ale tutorilor de cele mai multe ori, conduc către o deviantă socială, ce o regăsim apoi în violență domestică. Statul prin politicile

sociale nu reușește să corecteze cauzele fenomenului de violență domestică, dar asistă neputincios, câteodată la efectele cutremurătoare. De la banale divorțuri, violență psihologică asupra partenerului, violență verbală și câteodată pe criterii religioase, statul prin structurile sale, doar constată și ia măsuri de sancționare. Asistăm la cazuri de violență nemaiîntâlnită și ne punem întrebarea dacă: ”Autorii au fost sau sunt în toate facultățile mintale?” La o analiză generală se observă că autorii violenței își pierd cumpătul, pe moment, devin călăi, apoi unii dintre ei se trezesc și regretă. Aici putem să propunem un sistem de expertiză psihiatrică la unele persoane din categorii cu risc ridicat. În aceste categorii se pot înscrie persoanele care își pierd locul de muncă, persoanele care sunt abandonate (părăsite) de partener, persoanele cu apetit spre violență s.a.

O altă rezolvare a unei părți din problemă este aceea de prevenție și acțiune în identificarea cazurilor de violență domestică. Nu este suficientă statistica din birou a anumitor structuri guvernamentale, ci trebuie elaborate politici și strategii prin care cetățenii să își redobândească demnitatea și sensul în viață, fără a mai cerși ajutoare sociale.

Nu lipsit de interes este intervenția statului în formarea de specialiști care să conducă la formarea tinerilor încă din copilărie, formarea profesorilor și a cadrelor medicale în raport cu cauzele, victimele și efectele violenței în familie.

Concluzii

Este greu să aduci concluzii unei analize sistematice despre violența domestică. Există multe necunoscute derivate din complicitatea societății cu agresiunile în familie (vecini prietenii nu sesizează de teama implicării in anchetele penale). In același timp victimele au teamă și uneori empatizează cu cei care le agresează.

Este necesar a se continua strategiile de comunicare publică pentru a conștientiza potențiali autori despre consecințe, dar si victimele despre drepturile pe care le au raportat la violența domestică.

Este necesar să se editeze ghiduri de bune practici si conduită astfel încât comportamentele viitoare. Probabil în viitor se poate legifera apariția unui registru a celor care sunt autori de violență domestică, înregistrare care să marcheze apetitul acestora spre infracțiuni ce aduc atingere drepturilor fundamentale. Acțiuni ferme de prevenire a cazurilor de violență domestică din partea autorităților statului.

În locul ultimei concluzii, inserăm procedura: **Cum se sesizează violența domestică?**

În cazul violențelor intrafamiliale, poliția poate acționa în urma depunerii

unei sesizări scrise[1] la sediul unității de poliție de pe raza de domiciliu a victimei, în urma unui apel telefonic la Serviciul Unic de Apel de Urgență 112 în România. Victima trebuie să știe că poate sesiza cu plângere prealabilă organul de cercetare penală sau procurorul. Dreptul de a depune o astfel de plângere are caracter personal și aparține părții vătămate. Acțiunea penală în cazul infracțiunilor sancționabile la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, de ex: lovire sau alte violențe (art.193 CP); amenințare (art. 206 CP); viol în forme neagravante (art. 218 alin 1 și alin 2 CP); agresiune sexuală în forme neagravante (art.219 alin 1 CP); furt între membrii de familie (art.231 alin 1CP); distrugere (art. 253 alin 1 și alin 2 CP). Victima poate decide retragerea plângerii, situație care stinge acțiunea penală începută în prealabil și **agresorul nu mai este pedepsit.**

În cazul infracțiunii de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu (adică nu la solicitarea victimei), și în acest caz, **voința victimei de a opri pedepsirea agresorului nu se mai poate manifesta.**

Pentru celelalte categorii de infracțiuni (pentru care legea nu solicită introducerea unei plângeri penale prealabile), organele de anchetă penală nu au nevoie de manifestarea expresă de voință a persoanei vătămate pentru tragerea la răspundere penală a autorului faptei, indiferent de modalitatea prin care au aflat de faptă.

Referințe:

1. POPA, N., MIHĂILESCU, I., EREMIA, M. Sociologie juridică. București: Editura Universității, 2003.
2. STĂNILĂ, L. M. Sociologie Juridică – Curs Universitar. București: Universul Juridic, 2017.
3. ZAMFIR, C., VLĂSCEANU, L. Sociologie. Iași: Polirom, 2011.
4. RĂDULESCU, S. M. Sociologia devianței și a problemelor sociale. București: Lumina Lex, 2010.
5. Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. [Accesat la 28.11.2022] Disponibil www.coe.int/convenctionviolence
6. Legea nr. 30/2016 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. În: Monitorul Oficial nr. 224/25.03.2016

[1] Dacă e făcută de victimă sesizarea se numește plângere, iar dacă e făcută de un martor se numește denunț